

Zabrání věci podle trestního řádu

Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty v trestním řízení představuje významný zásah do práv vlastníka této věci a z toho důvodu nemůže být rozhodování o použití tohoto institutu pouhou formalitou. Jestliže obecné soudy nedospěly k jednoznačnému závěru o původu předmětných finančních prostředků, tedy si byly vědomy, že nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že tyto prostředky byly nabyty za majetek získaný z trestné činnosti, a aniž by vyvrátily verzi jejich možného legálního původu, rozhodly o jejich zabrání, porušily tím ustanovení § 102 trestního zákoníku a současně došlo k porušení základních práv stěžovatelky, jež jsou jí garantována čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. II.ÚS 1849/17 ze dne 22.5.2018)

Ústavní soud rozhodl mimo ústní jednání a bez přítomnosti účastníků o ústavní stížnosti stěžovatelky, zastoupené JUDr. M.H., Ph.D., advokátem se sídlem P., proti usnesení Okresního soudu Plzeň - město ze dne 19. 12. 2016, č. j. 4 T 81/2014-1033, a proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 4. 2017, č. j. 7 To 96/2017-1049, za účasti Okresního soudu Plzeň - město a Krajského soudu v Plzni jako účastníků řízení a Okresního státního zastupitelství Plzeň - město jako vedlejšího účastníka, tak, že unesením Okresního soudu Plzeň - město ze dne 19. 12. 2016, č. j. 4 T 81/2014-1033, a usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 4. 2017, č. j. 7 To 96/2017-1049, byla porušena ústavně zaručená základní práva stěžovatelky vlastnit majetek dle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Tato rozhodnutí se proto ruší.

Z odůvodnění:

I. Vymezení předmětu řízení

1. Ústavnímu soudu byl dne 14. 6. 2017 doručen návrh na zahájení řízení o ústavní stížnosti ve smyslu § 72 zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), prostřednictvím něhož se stěžovatelka domáhala zrušení v záhlaví citovaných usnesení z důvodu, že jimi došlo k porušení jejich ústavně zaručených základních práv dle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina"), čl. 26 odst. 1 Listiny a k porušení čl. 2 odst. 2 a odst. 3 Listiny.

2. Předtím, než se Ústavní soud začal věcí zabývat, přezkoumal podání po stránce formální a konstatoval, že podaná ústavní stížnost obsahuje veškeré náležitosti, jak je stanoví zákon o Ústavním soudu.

II. Rekapitulace skutkového stavu a procesního vývoje

3. Napadená rozhodnutí byla vydána v rámci trestního řízení, v němž došlo k odsouzení osob, mj. společníků a jednatelů stěžovatelky, ze spáchání přečinu šíření toxikomanie podle § 287 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku ve formě spolupachatelství. Tohoto přečinu se předmětné osoby dopustily dle závěru obecných soudů stručně řečeno tím, že se podílely na provozování obchodu nabízejícího vše potřebné k pěstování konopí s vysokým obsahem THC (tzv. grow shop). Součástí rozsudku byly výroky o ochranných opatřeních zabránění věci. Zabráno bylo v souladu s § 101 odst. 1

písm. c) trestního zákoníku zboží určené k prodeji a další vybavení náležící stěžovatelce.

4. Samostatně bylo napadeným usnesením Okresního soudu Plzeň - město (dále jen "soud prvního stupně") podle § 102 zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "trestní zákoník") stěžovatelce uloženo ochranné opatření zabránění věci spočívající v zabránění finanční hotovosti ve výši 56. 200,- Kč zajištěné dne 1. 11. 2013 při prohlídce jiných prostor, tj. prodejny stěžovatelky na adrese P., a podle téhož ustanovení bylo uloženo zabránění veškerých finančních prostředků nacházejících se ke dni 28. 1. 2015 na bankovním účtu č. XXX, vedeném u Československé obchodní banky, a. s. (dohromady dále jen "předmětné finanční prostředky"). Toto usnesení bylo vydáno samostatně vzhledem ke zrušení předchozích rozhodnutí Nejvyšším soudem v relevantním výroku proto, že stěžovatelce nebylo v předcházejícím řízení přiznáno procesní postavení zúčastněné osoby. Pro samotnou podstatu nyní projednávané ústavní stížnosti však tato skutečnost není relevantní.

5. Soud prvního stupně odůvodnil napadené rozhodnutí tím, že nebyly splněny podmínky pro uložení zabránění věci dle § 101 odst. 2 trestního zákoníku, neboť chyběla nepochybná jistota, že předmětné finanční prostředky jsou součástí výtěžku z trestné činnosti. Soud prvního stupně v této souvislosti zdůraznil, že stěžovatelka provozovala i zákonu neodporující obchodní činnost v podobě prodeje potravin, přičemž výtěžek z tohoto prodeje a výtěžek z trestné činnosti nelze nijak oddělit. Soud prvního stupně však shledal důvod k zabránění předmětných finančních prostředků podle ustanovení § 102, tj. jakožto náhradních hodnot za výnos z trestné činnosti.

6. To odůvodnil soud prvního stupně na s. 3 a 4 svého napadeného usnesení tím, že trestná činnost byla podstatně rozvinutější než obchod s potravinami a stěžovatelka ekonomicky bohatla, přičemž jednatelé stěžovatelky odsouzení za trestnou činnost specifikovanou výše sub 3. v hlavním líčení hovořili o milionových obratech stěžovatelky, z čehož soud prvního stupně vyvodil, že i při relativně malých maržích by zisk za příslušné období musel být v řádech statisíců až milionů, proto soud prvního stupně považoval za správné, aby došlo k zabránění předmětných finančních prostředků jakožto alespoň částečného ekvivalentu za zisk pramenící z trestné činnosti. Za daných okolností bylo dle soudu prvního stupně nepodstatné, zda byl tento zisk spotřebován či reinvestován a předmětné finanční prostředky jsou určitě zanedbatelné v porovnání s původním ziskem.

7. O stížnosti proti tomuto usnesení rozhodl Krajský soud v Plzni (dále jen "stížnostní soud") ústavní stížností napadeným usnesením tak, že ji zamítl podle § 148 odst. 1 písm. c) zákona č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním ("trestní řád"), ve znění pozdějších předpisů. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se stížnostní soud v zásadě ztotožnil se závěry soudu prvního stupně.

III. Argumentace stěžovatelky a ostatních účastníků řízení

8. Stěžovatelka založila svoji právní argumentaci na tom, že chybnou aplikací podústavního práva, konkrétně pak § 102 trestního zákoníku, které soud prvního stupně interpretoval extenzivně, zasáhl do jejích ústavně zaručených základních práv. Stěžovatelka uvádí, že zabrané finanční prostředky nepocházejí z trestné činnosti, nejsou jejím výnosem a nemohly být zabráněny ani podle § 102 trestního zákoníku. Uvádí, že zabrané finanční prostředky v hotovosti z prodejny stěžovatelky pochází z obchodní činnosti různého zaměření, prodeje potřeb pro pěstování rostlin a prodeje potravin. Jelikož stěžovatelka nevedla oddělené podklady pro každou výše uvedenou obchodní činnost samostatně, nelze souhlasit s postupem soudu prvního stupně, který zabral veškeré finanční prostředky, čímž dle stěžovatelky tato ztratila nárok na ochranu vlastnického práva.

9. Stěžovatelka podotýká, že je povinností orgánů činných v trestním řízení jednoznačně prokázat, že jde o finanční prostředky, které mohou být zabráněny jako výnos z trestné činnosti. Ohledně zabraných

prostředků na bankovním účtu stěžovatelka uvádí, že šlo z převážné části o prostředky poskytnuté pojišťovnou jako pojistné plnění vztahující se k havárii motorového vozidla stěžovatelky. Dle argumentace stěžovatelky tak nemůže jít o prostředky pocházející z trestné činnosti a nedopadá na ně § 102 trestního zákoníku.

10. V poslední námitce stěžovatelka uvádí, že stížnostní soud se dostatečně nevypořádal se všemi jejími námitkami, tedy usnesení je nutné považovat za nepřezkoumatelné. Stěžovatelka je toho názoru, že napadenými usneseními dochází k zásahu do jejich základních práv a svobod, jež jsou jí garantovány čl. 11 odst. 1 a čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina"). Zároveň je toho názoru, že došlo k projevu libovůle orgánů veřejné moci, excedujícím z mantinelů čl. 2 odst. 2 Listiny, jakož i čl. 2 odst. 3 Listiny.

11. Soud prvního stupně ve svém vyjádření k ústavní stížnosti uvedl, že aplikoval § 102 trestního zákoníku, neboť finanční prostředky neměly původ v trestné činnosti, a proto nemohl být zvolen jiný procesní postup, např. ve formě zabránění věci dle § 101 trestního zákoníku. K zabraným finančním prostředkům nalezeným v hotovosti v prodejně společnosti soud uvádí, že jednotlivé činnosti obchodní společnosti nelze fakticky oddělovat, obchodní společnost je jedním subjektem, který navenek, a to i účetně, a např. i ve vztahu ke správci daně, vystupuje jednotně. Dodatečné dělení prostředků není věrohodně podložené a není ani logicky možné. Soud uvádí, že stěžovatelku lze považovat za osobu, která inkasovala peněžní prostředky z trestné činnosti, byť sama nebyla označena za pachatele. Získala tedy peníze trestným činem jiné osoby či osob. Stěžovatelku tak lze považovat za subjekt zmíněný v § 101 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí. Jelikož ale peníze byly spotřebovány a společnosti zůstaly peníze z pojistného plnění apod., byl zvolen zcela logicky postup podle § 102 trestního zákoníku.

12. Stížnostní soud se ve lhůtě k tomu stanovené ani později k ústavní stížnosti nevyjádřil.

13. Vedlejší účastník Ústavnímu soudu sdělil, že svého práva vyjádřit se k ústavní stížnosti nevyužívá.

14. Jelikož z vyjádření soudu prvního stupně nevzešly žádné nové argumenty, k nimž stěžovatelka nezaujala stanovisko již před podáním své ústavní stížnosti, upustil Ústavní soud od zaslání těchto vyjádření ke stěžovateli k replice, neboť nebyl dán důvodný předpoklad, že by tímto způsobem byly ve věci zjištěny další relevantní poznatky. Za účelem posouzení předmětné ústavní stížnosti si však Ústavní soud vyžádal rovněž předmětný spis.

IV. Posouzení Ústavním soudem

15. Ústavní soud konstatuje, že jeho úkolem je ochrana ústavnosti (čl. 83 Ústavy České republiky); není součástí soustavy obecných soudů (srov. čl. 90 a čl. 91 odst. 1 Ústavy České republiky) a nepřísluší mu právo dozoru nad rozhodovací činností obecných soudů; k takovému dozoru či kontrole je Ústavní soud oprávněn pouze za situace, kdy obecné soudy svými rozhodnutími zasahují do ústavně zaručených základních práv a svobod jednotlivce.

16. Podle názoru Ústavního soudu spočívá podstata ústavní stížnosti v posouzení, zda bylo možné zabrat finanční prostředky náležící stěžovateli dle § 102 trestního zákoníku a zda takovým postupem nevybočily obecné soudy z mantinelů ústavnosti.

V. Obecná východiska

17. Podle § 102 trestního zákoníku účinného a platného k datu 19. 12. 2016, platilo: "Jestliže ten,

komu náleží věc nebo jiná majetková hodnota, která by mohla být zabráná podle § 101 odst. 1 nebo 2, ji před rozhodnutím o zabrání zničí, poškodí nebo jinak znehodnotí, zcizí, učiní neupotřebitelnou, odstraní nebo zužitkuje, zejména spotřebuje, nebo jinak její zabrání zmaří, anebo jestliže zmaří trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty jednáním porušujícím zákaz podle § 70 odst. 4, popřípadě zmaří zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty jednáním porušujícím zákaz podle § 104 odst. 2, může mu soud uložit zabrání náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci nebo jiné majetkové hodnoty." Podle § 102 trestního zákoníku, poslední věta, může soud hodnotu věci, jejíž zabrání mohl soud uložit, stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.

18. Ochranné opatření zabrání jiné majetkové hodnoty se ukládá, aniž by byl podstatný vztah osoby, které zabíraná věc náleží, k trestné činnosti, jehož výnosem tato věc má být. Rozhodný je pouze vztah mezi zabíranou věcí a trestným činem [srov. náleží sp. zn. I. ÚS 1121/15 ze dne 24. 5. 2016 (N 92/81 SbNU 505), bod 15.]. V každém jednotlivém případě by měla nicméně být zřejmá souvislost mezi trestním řízením a zabranou věcí nebo jinou majetkovou hodnotou.

19. Vždy je však nutné hodnotu věci nebo jinou majetkovou hodnotu, která by mohla být zabráná postupem podle § 101 trestního zákoníku, přesně specifikovat. Až následně je možné přistoupit k aplikaci § 102 trestního zákoníku. [srov. náleží sp. zn. I. ÚS 36/15 ze dne 13. 6. 2016 (N 109/81 SbNU 719), bod 24.; či komentářovou literaturu: "Náhradní hodnota se vyjadřuje především v penězích, a proto se jí rozumí především peněžní ekvivalent věci nebo jiné majetkové hodnoty, a proto ji soud zpravidla stanoví peněžní částkou odpovídající hodnotě věci nebo jiné majetkové hodnoty, která by jinak přicházela v úvahu jako předmět propadnutí nebo zabrání. Díkce zákona však nevylučuje, aby soud určil jako propadlou náhradní hodnotu jinou věc nebo jinou majetkovou hodnotu, a to v odpovídající hodnotě původního předmětu propadnutí." (viz ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1213.)].

20. Nelze tedy bez dalšího zabrat jakékoli finanční prostředky nalezené v pokladně či na účtu třetí osoby a v jakémkoliv výši bez bližšího upřesnění přistoupit k jejich zabrání (srov. náleží sp. zn. I. ÚS 1121/15 nebo např. rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Rummi proti Estonsku ze dne 15. 1. 2015, č. stížnosti 63362/09, § 108).

21. Obecné soudy v řízení nemohou aplikovat svoji pravomoc uložení ochranného opatření podle § 102 trestního zákoníku jen a pouze z toho důvodu, že jim toto oprávnění vyplývá z formálního, resp. formalistického výkladu zákona (zde není od věci poukázat na rozdíl mezi formálním a formalistickým: formální v právu musí sledovat materiální účel, není-li tomu tak, stává se formalistickým). Obecné soudy jsou však vždy povinny přesně doložit, z jakého důvodu přistupují k zabrání náhradní hodnoty dle § 102 a specifikovat v souladu se zásadou materiální pravdy věc, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj a doložit případně výši takového finančního zisku.

22. Ústavní soud si je vědom obtížnosti takového požadavku na prokázání původu zabíraného majetku a uzavírá, že nelze po obecných soudech spravedlivě požadovat, aby rozlišily majetek legálního původu a majetek mající svůj původ v trestné činnosti (ať bezprostředně, ať coby náhradní hodnota) zcela "na halíř" přesně. Pokud by bylo prokázáno, že majetek přímo pocházející z trestné činnosti či majetek nabytý za něj bezpečně převyšoval předmětné finanční prostředky, nebylo by možno považovat postup soudu prvního stupně za nesprávný.

23. Takové zjištění však musí nejen vyplývat z provedeného dokazování, ale musí být i řádně odůvodněno. Nelze je nahradit pouhým odhadem soudu prvního stupně, že tomu tak určitě bylo (srov.

k tomu přiměřeně např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci Phillips proti Spojenému království ze dne 5. 7. 2001, č. stížnosti 41087/98, § 44 a § 53; či ve věci Silickiene proti Litvě ze dne 10. 4. 2012, č. stížnosti 20496/02, § 68). I pro tento postup se přitom plně uplatní obecné standardy dokazování v trestním řízení, určené zejména zásadou vyhledávací, zásadou materiální pravdy a zásadou volného hodnocení důkazů. Nepostačuje tedy pouhá pravděpodobnost, že byl určitý majetek nabyt za výnosy z trestné činnosti, nýbrž soud o tom musí být též vnitřně přesvědčen bez důvodných pochybností.

24. Ostatně chronická obtížnost prokazování původu majetku, u něž je dáno podezření, že by mohl pocházet z trestné činnosti, vedla k zavedení tzv. rozšířených konfiskací na základě čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014, o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii, jenž byl do právního řádu České republiky implementován novelou trestního zákoníku a trestního řádu provedenou zákonem č. [55/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

25. Tak bylo zavedeno s účinností od 17. 3. 2017 nové ochranné opatření zabránění části majetku dle § 102a trestního zákoníku, které má umožnit snazší odčerpávání výnosů z trestné činnosti právě v případech, kdy nelze jednoznačně prokázat původ majetku, či jako v tomto případě přesně rozlišit, jaká jeho část byla nabyta legálně a jaká byla nabyta za výnosy z trestné činnosti. Podstatou tohoto ochranného opatření z hlediska trestněprocesního je, že pro jeho uložení zjednodušeně řečeno postačuje, je-li zjištěn rozdíl mezi majetkem pachatele určitých trestných činů (včetně šíření toxikomanie), jimiž získal či se snažil získat majetkový prospěch, nabyt či převedl na jinou osobu, a legálními příjmy takového pachatele a zároveň tento rozdíl není v rámci dokazování uspokojivě vysvětlen. V takovém případě lze majetek zabrat jakožto pocházející z trestné činnosti.

26. Toto zvláštní ochranné opatření však bylo vtěleno do trestního zákoníku právě proto, že dosavadní konstrukce ochranných opatření dle ustanovení § 101 a § 102 trestního zákoníku byla považována za neúčinnou v případech, kdy se nedaří jednoznačně prokázat původ majetku či oddělit majetek pocházející z trestné činnosti či za takový majetek nabytý a majetek nabytý legálně. Právě potřeba tohoto nového ochranného opatření indikuje, že dle § 101 a § 102 trestního zákoníku nebylo a není možné zabrat majetek, nebylo-li bez důvodných pochybností prokázáno, že se jedná o majetek pocházející z trestné činnosti či o majetek, jenž byl za takový majetek nabyt.

VI. Aplikace obecných východisek na případ stěžovatelky

27. Aplikováno na projednávaný případ, z napadeného usnesení soudu by mělo vyplývat, jaký vztah a poměr má potenciální náhradní hodnota za výnos z trestné činnosti a předmětné finanční prostředky zabrané postupem dle § 102 trestního zákoníku.

28. Soud prvního stupně však postupoval odlišně, když uložil zabránění finančních prostředků náležitých do vlastnictví stěžovatelky jako subjektu odlišného od pachatelů trestné činnosti pouze na základě domněnky, že existuje reálné podezření, že by se mohlo jednat o finanční prostředky pocházející z trestné činnosti. Sám soud prvního stupně však v odůvodnění svého napadeného rozhodnutí dodal, že nepochybná jistota v tomto ohledu absentuje. V postupu soudu prvního stupně tak chybí prokázání původu prostředků bez důvodných pochybností, když tento soud v podstatě rezignoval na snahu zabrat jen prostředky, jež byly nabyty za prostředky z trestné činnosti (tj. za výnosy).

29. Stěžovatelka však, a soud prvního stupně si toho byl dobře vědom, provozovala i jinou obchodní činnost, jejíž výnosy nelze obecně označit jako výnosy z trestné činnosti. Je nepochybné, že odlišit

takové finanční prostředky je z pohledu dokazování obtížné, nikoliv však nemožné. Pokud by měl soud prvního stupně skutečně za to, že finanční prostředky měly být zabráný jako náhradní hodnota postupem § 102 trestního zákoníku, pak bylo nezbytné, aby odůvodnil, proč podle jeho názoru byly podmínky takového postupu naplněny.

30. Jak Ústavní soud setrvale zdůrazňuje ve své rozhodovací činnosti, odůvodnění soudních rozhodnutí tvoří jednu z významných komponent práva na soudní ochranu a pojistku před svévolí v soudním rozhodování [srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 7. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3782/11 (N 131/66 SbNU 49), nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2009, sp. zn. II. ÚS 169/09 (N 43/52 SbNU 431), nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 494/15 (N 126/77 SbNU 927), nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 1190/15 (N 104/77 SbNU 527), nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. I. ÚS 2445/09 (N 46/60 SbNU 523), nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. I. ÚS 2227/10 (N 47/60 SbNU 547), či nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. IV. ÚS 919/14 (N 225/75 SbNU 521)].

31. Soud prvního stupně v odůvodnění svého napadeného rozhodnutí v zásadě pouze uvedl, že majetek stěžovatelky z legální a z trestné činnosti nelze odlišit, že trestná činnost byla svým rozsahem podstatně větší než činnost legální a že stěžovatelka měla dle slov svých jednatelů milionové obraty. Taková úvaha se však neopírala ani o znalecký posudek či odborné vyjádření, ani o vlastní kalkulaci soudu prvního stupně, a jednalo se tedy toliko o blíže neupřesněný, a tím i nepřezkoumatelný odhad soudu prvního stupně. Ten tak vycházel toliko z blíže (ani řádově) nijak nevyčíslené dominance výnosů pocházejících z trestné činnosti oproti výnosům pocházejícím z legálního podnikání stěžovatelky a ze stěžovatelčiných údajně milionových obrátů, aniž by jejich výši nějak blíže prověřoval a aniž by se zabýval např. náklady stěžovatelky, které se nutně musely projevit na konečném výsledku jejího hospodaření v okamžiku zajištění předmětných finančních prostředků.

32. V průběhu původního trestního řízení přitom byla zajištěna řada účetních dokladů vztahující se k činnosti stěžovatelky. Nutno zde podotknout, že provoz tzv. grow shopu uvedeného výše sub 3. nebyl svými pachateli nijak zastírán (byť tito učinili určité kroky ohledně zastírání trestnosti propagace zneužívání konopí), neboť tito ji vnímali jako své legitimní podnikání prováděné prostřednictvím činnosti stěžovatelky. Soud prvního stupně měl tedy mnohem lehčí situaci, než kdyby šlo o trestnou činnost prováděnou v utajení a realizující se plně tzv. "na černém trhu" (např. sexuální vykořisťování, produkce a distribuce drog atd.), kdy je velmi obtížné určovat celkový objem výnosů z této trestné činnosti, neboť k ní zpravidla žádné oficiální účetnictví neexistuje.

33. Za těchto okolností nemůže Ústavní soud konstatovat, že by napadené rozhodnutí soudu prvního stupně bylo odůvodněno ústavně-konformním způsobem. Podle jeho textu nelze nijak objektivně přezkoumat, zda byly předpoklady, z nichž soud prvního stupně při ukládání ochranného opatření zabrání věci vycházel, skutečně naplněny, a to ani rámcovým způsobem. Proti tomuto pochybení pak nezasáhl ani stížnostní soud. Tím došlo k porušení práva stěžovatelky na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny, a jelikož tímto postupem pozbyla svého vlastnického práva k předmětným finančním prostředkům, rovněž k porušení jejího práva na ochranu vlastnictví dle čl. 11 odst. 1 Listiny.

VII. Závěr

34. Podle náhledu Ústavního soudu představuje zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty podle trestního zákoníku významný zásah do práv vlastníka této věci a z toho důvodu nemůže být rozhodování o použití tohoto institutu pouhou formalitou. Jestliže obecné soudy nedospěly k jednoznačnému závěru o původu předmětných finančních prostředků, tedy si byly vědomy, že nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že tyto prostředky byly nabyty za majetek získaný z trestné

činnosti, a aniž by vyvrátily verzi jejich legálního původu prosazovanou stěžovatelkou, rozhodly o jejich zabrání, porušily tím ustanovení § 102 trestního zákoníku. Současně tím tak došlo i k porušení základních práv stěžovatelky, jež jsou jí garantována čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny. Z tohoto důvodu Ústavní soud podle ustanovení § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověl a napadená usnesení zrušil.

35. V dalším řízení bude úkolem obecných soudů vynaložit potřebné úsilí za účelem zjištění původu předmětných finančních prostředků v souladu se všemi základními zásadami dokazování v trestním řízení a rozhodnutí o jejich zabrání dle ustanovení § 102 trestního zákoníku eventuálně učinit jen v takovém případě, že zjistí bez důvodných pochybností, že tyto prostředky byly nabyty za majetek získaný trestnou činností, případně pouze v tomu odpovídajícím rozsahu. Ústavní soud nechce a nemůže předvídat konečné rozhodnutí obecných soudů, proto nelze vyloučit ani jiný jejich postup, budou-li pro něj vzhledem k dalšímu průběhu řízení splněny podmínky.

Další články:

- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)